

รู้ไหม "สุริยุปราคา" มีกี่ประเภท?และเตรียมพร้อมต้อนรับ "สุริยุปราคา" แห่งศตวรรษ

นำเสนอเมื่อ : 20 ก.ค. 2552

สุริยุปราคาสามารถแบ่งได้เป็น 4 ประเภท ตามลักษณะเงาของดวงจันทร์ที่ตกกระทบพื้นโลกและตำแหน่งระหว่างขนาดปรากฏของดวงจันทร์กับดวงอาทิตย์ในขณะที่เกิดสุริยุปราคา

สุริยุปราคาเต็มดวง (เครดิตภาพ : Reuters/Ints Kalnins)

สุริยุปราคาเต็มดวง (Total Solar Eclipse)

เป็นปรากฏการณ์ที่ดวงจันทร์บังดวงอาทิตย์ 100% ลมเงาของจันทร์บังโลกอยู่ใกล้หรือไกลจากโลกได้ ถ้าเกิดสุริยุปราคาในช่วงที่ดวงจันทร์อยู่ใกล้โลก เราจะมองเห็นดวงจันทร์มีขนาดปรากฏใหญ่กว่าดวงอาทิตย์ ทำให้ดวงจันทร์สามารถบดบังดวงอาทิตย์ได้ทั้งหมด เกิดเป็นสุริยุปราคาเต็มดวง โดยเส้นทางที่เงาของดวงจันทร์พาดผ่านบนผิวโลกนี้เรียกว่า Path of Totality และสองเส้นทางที่อยู่ภายใต้เงาของดวงจันทร์นี้จะสามารถมองเห็นปรากฏการณ์สุริยุปราคาเต็มดวงได้ โดยแต่ละจุดอยู่บนเส้นทางดังกล่าวจะมองเห็นสุริยุปราคาเต็มดวงในช่วงเวลาสั้นๆ เท่านั้น เนื่องจากเงาของดวงจันทร์เคลื่อนที่อย่างรวดเร็ว

สุริยุปราคาวงแหวน (เครดิตภาพ : REUTERS/Beawiharta)

สุริยุปราคาวงแหวน (Annular Solar Eclipse)

เกิดจากการที่ดวงจันทร์บังดวงอาทิตย์ไม่ถึง 100% ดวงจันทร์จึงมีลักษณะปรากฏอยู่ใกล้หรือไกลจากโลกได้ ถ้าเกิดสุริยุปราคาในช่วงที่ดวงจันทร์อยู่ตำแหน่งไกลจากโลก เราจะมองเห็นดวงจันทร์มีขนาดปรากฏเล็กกว่าดวงอาทิตย์ ทำให้ดวงจันทร์ไม่สามารถบดบังดวงอาทิตย์ได้ทั้งหมด จึงมองเห็นดวงอาทิตย์มีลักษณะเป็นวงแหวนสว่าง เกิดเป็นสุริยุปราคาวงแหวน ถ้าเราอยู่นอกโลกและมองเหตุการณ์นี้ เราจะเห็นเงาของดวงจันทร์ตกลงไปในพื้นโลก และจะเป็นเงา annular คือคล้ายรูปวงแหวน ส่วนเส้นทางที่เงา annular พาดผ่านบนพื้นโลกเรียกว่า path of annularity และสองเส้นทางที่เงาจะเป็นสุริยุปราคาวงแหวน

สุริยุปราคาแบบผสม (เครดิตภาพ : UCL/Fred Espenak/Stephan Heinsius)

สุริยุปราคาแบบผสม (Hybrid Solar Eclipse)

เป็นปรากฏการณ์ที่สุริยุปราคาแบบเต็มดวงและสุริยุปราคาแบบวงแหวนในคราวเดียวกัน ตามดูจากภาพที่โลก ดวงจันทร์ และดวงอาทิตย์ อยู่ในตำแหน่งที่ใหม่มองเห็นขนาดปรากฏของดวงจันทร์และดวงอาทิตย์มีขนาดเกือบเท่ากัน หรือใกล้เคียงกันมาก ทำให้มีทั้งเงาเต็มและเงา annular ของดวงจันทร์ทอดลงบนพื้นโลก และ ณ บางตำแหน่งบนผิวโลก เราจะมองเห็นเป็นสุริยุปราคาเต็มดวง ๒-๓ บริเวณบ้าง เราจะมองเห็นเป็นสุริยุปราคาวงแหวน ดังนั้น สุริยุปราคาแบบผสมจึงมีชื่อเรียกอีกอย่างว่า annular-total eclipse

